

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

м. Київ

13.12.2019

№ 1754

Про затвердження професійного
стандарту „Сигналіст”

Відповідно до пункту 27 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373,

НАКАЗУЮ:

Затвердити професійний стандарт „Сигналіст”, що додається.

Міністр

Ю. Соколовська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства соціальної
політики України

13.12.2019 № 1154

Професійний стандарт „Сигналіст”

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Забезпечення безпечного проведення робіт із прийому та відправлення потягів, маневрових робіт, ремонтних робіт на залізничній колії для безпечного та безперебійного руху поїздів із максимально встановленою швидкістю; запобігання самовільному виходу рухомого складу на залізничній станції.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікатор видів економічної діяльності”)

Секція Н	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Розділ 52	Складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	Група 52.2	Допоміжна діяльність у сфері транспорту
				Клас 52.21	Допоміжне обслуговування наземного транспорту

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
8	83	831	8312
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Водії та робітники з обслуговування пересувної техніки та установок	Машиністи локомотивів та подібні до них робітники	Залізничні сигнальні та стрілочники

1.4. Назва професії (професійна назва роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

8312 Сигналіст.

1.5. Професійна кваліфікація

Сигналіст 3 розряду – трудові функції А, Б, В, Д; професійні компетентності А1, А2, А3, Б1, Б2, Б3, Б4, В1, В2, В3, Д1, Д2, Д3.

Сигналіст 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д; професійні компетентності А1, А2, А3, Б1, Б2, Б3, Б4, В1, В2, В3, Г1, Г2, Г3, Д1, Д2, Д3.

Перелік трудових функцій і професійних компетентностей (за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них) та їхні умовні позначення зазначено в пункті 5.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

У відповідних підрозділах магістрального залізничного транспорту, на підприємствах промислового залізничного транспорту, інших підприємствах, на яких використовується праця сигналістів. Робочим місцем є ділянка колії, на якій огорожується місце проведення робіт, рухомий склад і територія його переміщення.

Працює під керівництвом бригадира, майстра, чергового по залізничній станції, чергового по сортувальній гірці.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток, результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Основними чинниками зовнішнього середовища, що впливають на здоров'я робітника під час виконання обов'язків сигналіста, є підвищений рівень шуму, небезпека виробничого травматизму внаслідок наїзду рухомого складу, напруженість праці.

1.8. Засоби захисту

Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (за встановленими нормами).

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Вік 18 років і старше.

Наявність документа, що підтверджує професійну кваліфікацію „Сигналіст”.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Сигналіст”.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш як один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (влаштування на роботу), а періодичний – один раз на два роки.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки з відмітками про своєчасне проведення періодичної перевірки знань з охорони праці, пожежної безпеки, правил технічної експлуатації та інструкцій, що регламентують безпечну роботу магістрального та промислового залізничного транспорту.

Наявність сертифіката про проходження спеціального навчання і перевірки знань нормативних документів з питань перевезення небезпечних вантажів згідно із функціями та обов'язками у галузі залізничного транспорту за класом небезпечного вантажу.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК)

Диплом кваліфікованого робітника за професією „Сигналіст” або Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Сигналіст” 3-го розряду, 3 рівень НРК.

Диплом кваліфікованого робітника за професією „Сигналіст” або Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Сигналіст” 4-го розряду, 3 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання проводиться в закладах професійної (професійно-технічної) освіти та в навчальних центрах, які мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти за професією „Сигналіст”, а також на робочому місці (на виробництві) за видами: первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією „Сигналіст” 3 розряду – повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка проводиться з технологічно суміжних професій з присвоєнням професійної кваліфікації „Сигналіст” 3 розряду.

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Сигналіст” 4 розряду. Стаж роботи за професією „Сигналіст” 3 розряду – не менше одного року.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Навчання сигналістів на курсах підвищення кваліфікації устанавлюється, як правило, з періодичністю не рідше одного разу на 5 років.

2.5. Спеціальне, спеціалізоване навчання (назва кваліфікації)

Спеціальне навчання з питань перевезення небезпечних вантажів для працівників суб'єктів перевезення небезпечних вантажів проводиться один раз на п'ять років.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Закон України „Про залізничний транспорт”.

Закон України „Про охорону праці”.

Кодекс законів про працю України.

Закон України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування”.

Наказ Міністерства транспорту України від 20.12.1996 № 411 „Про затвердження Правил технічної експлуатації залізниць України”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.1997 за № 50/1854 (зі змінами).

Наказ Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 № 4 „Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 10.02.1998 за № 93/2533.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики від 31.05.2000 № 120 „Про затвердження Правил безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.06.2000 за № 340/4561.

Наказ Міністерства транспорту України від 16.10.2000 № 567 „Про затвердження Правил безпеки та порядку ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.11.2000 за № 857/5078 (зі змінами).

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 12.03.2007 № 43 „Про затвердження Правил безпеки праці під час виконання робіт у колійному господарстві”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03.04.2007 за № 303/13570.

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 14.06.2007 № 499 „Про затвердження Положення про порядок вивчення та перевірку знань нормативних актів з безпеки руху поїздів та маневрової роботи працівниками залізничного транспорту України”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09.07.2007 за № 777/14044.

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 № 1430 „Про внесення змін до наказу Міністерства транспорту України від 21.11.2000 № 644 та Правил перевезення наливних вантажів”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26.02.2009 за № 180/16196 (зі змінами).

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 21.12.2009 № 1322 „Про затвердження Правил пожежної безпеки на залізничному транспорті”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22.03.2010 за № 230/17525.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013 № 966 „Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25.02.2014 за № 327/25104.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 „Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07.07.2014 за № 750/25527.

Наказ Державної адміністрації залізничного транспорту України 30.12.2004 № 1041-ЦЗ „Про затвердження та введення в дію Загального положення про залізничну станцію”.

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 31.08.2005 № 507 „Про затвердження Інструкції з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України”.

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 23.06.2008 № 747 „Про затвердження Інструкції з сигналізації на залізницях України”.

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 02.04.2012 № 204 „Про затвердження та введення в дію Інструкції з забезпечення безпеки руху поїздів при виконанні колійних робіт на залізницях України”.

Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста, затверджена наказом Укрзалізниці від 06.11.2006 № 397-Ц.

Методичні вказівки щодо запобігання випадків самовільного виходу рухомого складу, затверджені наказом Укрзалізниці від 16.06.2006 № 226-Ц.

Інші нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність сигналіста.

4. Загальні компетентності

Здатність дотримуватися професійної термінології.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати в команді.

Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.

Здатність налагоджувати та підтримувати комунікацію.

Здатність застосовувати знання на практиці.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Приймання / здавання чергування	Здатність перевіряти наявність і справність інвентарю на робочому місці	А1
		Здатність перевіряти правильність закріплення вагонів на коліях станції	А2
		Здатність вести технічну документацію	А3
Б	Огородження місць проведення робіт на залізничних коліях	Здатність перевіряти наявність і справність тимчасових переносних сигналів, сигнальних знаків і петард	Б1
		Здатність установлювати, охороняти та знімати переносні тимчасові сигнали, сигнальні знаки та петарди	Б2
		Здатність стежити за поїздами, які перебувають у русі	Б3
		Здатність своєчасно подавати звукові та видимі сигнали	Б4
В	Огородження рухомого складу	Здатність закріплювати вагони та поїзди на залізничних коліях гальмовими башмаками та механізованими засобами закріплення	В1
		Здатність вилучати гальмові башмаки та знімати механізовані засоби закріплення перед відправленням поїзда	В2
		Здатність огороджувати тимчасовими переносними сигналами, сигнальними знаками місця стоянки вагонів із небезпечними вантажами	В3
Г	Виконання робіт під час переміщення рухомого складу	Здатність подавати звукові та видимі сигнали під час руху поїздів	Г1
		Здатність стежити за переміщенням рухомого складу	Г2
		Здатність перевіряти прибуття, відправлення та пропуск поїзда у повному складі	Г3
Д	Дії в нестандартних ситуаціях	Здатність забезпечувати переміщення рухомого складу в умовах порушення нормальної роботи пристроїв сигналізації, централізації, блокування та зв'язку	Д1
		Здатність вживати невідкладних заходів щодо зупинки поїзда в разі виникнення перешкод для руху поїзда або небезпеки для життя та здоров'я людей	Д2
		Здатність надавати домедичну допомогу	Д3

6. Опис трудових функцій (трудові функції; предмети та засоби праці; професійні компетентності; знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння і навички
<p>A Приймання / здавання чергування</p>	<p>Стіл; стілець; пульт внутрішньо-станційного зв'язку; радіозв'язок; кулькова ручка; журнал обліку закріплення рухомого складу; журнал обліку гальмових башмаків; Книга інструменту суворого обліку форми ДУ-67 журнал приймання / здавання чергування</p>	<p>A1. Здатність перевіряти наявність і справність інвентарю на робочому місці</p>	<p>A1.31. Перелік та призначення необхідного інвентарю A1.32. Порядок обліку, маркування, видачі, зберігання та вилучення з експлуатації гальмових башмаків A1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку A1.34. Будова та принципи дії засобів індивідуального та колективного захисту, засобів пожежогасіння, пожежної сигналізації, приладів безпеки A1.35. Правила з охорони праці, санітарні правила і норми, правила пожежної безпеки та нормативні акти з безпеки руху</p>	<p>A1.У1. Визначати наявність і стан інвентарю A1.У2. Усувати несправності інвентарю на робочому місці (по можливості) A1.У3. Вилучати гальмові башмаки з експлуатації A1.У4. Перевіряти комплектність приладів зв'язку A1.У5. Користуватися телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком A1.У6. Перевіряти комплектність засобів індивідуального захисту, пожежної сигналізації, засобів пожежогасіння, приладів безпеки та користуватися ними A1.У7. Здійснювати перевірку інвентарю на робочому місці з дотриманням вимог правил охорони праці</p>
		<p>A2. Здатність перевіряти правильність закріплення вагонів на коліях станції</p>	<p>A2.31. Розпорядчі документи залізничної станції A2.32. Загальне положення про залізничну станцію A2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків) A2.34. Порядок закріплення вагонів на коліях станції A2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p>	<p>A2.У1. Перевіряти правильність закріплення вагонів на коліях станції A2.У2. Вести записи в журналі обліку закріплення рухомого складу A2.У3. Перевіряти правильність закріплення вагонів на коліях станції з дотриманням вимог правил охорони праці та безпеки руху поїздів</p>

			<p>A2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>A2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>A2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>A3.31. Порядок ведення технічної документації при прийманні / здаванні чергування</p> <p>A2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p>	<p>A3.У1. Вести записи в журналі приймання / здавання чергування відповідно до встановленого порядку</p> <p>A3.У2. Вести записи в журналі обліку гальмових башмаків відповідно до встановленого порядку</p> <p>A3.У3. Вести записи в Книзі інструменту суворого обліку форми ДУ-67 відповідно до встановленого порядку</p> <p>Б1.У1. Перевіряти переносні тимчасові сигнали, сигнальні знаки та петарди</p> <p>Б1.У2. Виявляти несправності тимчасових переносних сигналів, сигнальних знаків і петард</p> <p>Б1.У3. Перевіряти справність тимчасових сигналів, сигнальних знаків і петард з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці</p> <p>Б2.У1. Установлювати, охороняти та знімати переносні тимчасові сигнали, сигнальні знаки та петарди</p> <p>Б2.У2. Огороджувати місця проведення робіт</p> <p>Б2.У3. Огороджувати знімі рухомі одиниці</p> <p>A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p>
<p>Б Огородження місць проведення робіт на залізничних коліях</p>	<p>Стіл; стілець, кульова ручка; особисте посвідчення; талон попередження; знімний та незнімний рухомий склад; залізнична колія; сигнальні знаки та приладдя; ліхтар; петарди; радіозв'язок (телефон)</p>	<p>Б1. Здатність перевіряти наявність і справність тимчасових переносних сигналів, сигнальних знаків і петард</p> <p>Б2. Здатність установлювати, охороняти та знімати переносні тимчасові сигнали, сигнальні знаки та петарди</p>	<p>Б1.31. Перелік, види та типи переносних сигналів, сигнальних знаків і петард, які використовуються для огороження місць проведення робіт, огороження знімних рухомих одиниць на коліях</p> <p>Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p> <p>A2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>Б2.31. Схеми і порядок установлення та знімання переносних тимчасових сигналів, сигнальних знаків і петард при огороженні місць проведення робіт та місць огороження знімних рухомих одиниць на коліях</p> <p>A1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньостанційного та радіозв'язку</p> <p>Б2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України</p>	

			<p>Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p> <p>Б2.33. Інструкція з улаштування та експлуатації залізничних переїздів</p> <p>Б2.34. Інструкція з забезпечення безпеки руху поїздів при виконанні колійних робіт</p> <p>А2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>А2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>Б2.34. Інструкція з забезпечення безпеки руху поїздів при виконанні колійних робіт</p> <p>А2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>А2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України</p> <p>А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньостанційного та радіозв'язку</p>	<p>Б2.У5. Установлювати, охороняти та знімати переносні тимчасові сигнали, сигнальні знаки та петарди з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
		<p>Б3. Здатність стежити за поїздами, які перебувають у русі</p>	<p>Б3.У1. Стежити за поїздами, які перебувають у русі</p> <p>Б3.У2. Виявляти несправності рухомого складу під час руху поїзда.</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Б3.У3. Стежити за поїздами, які перебувають у русі, з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>	<p>Б3.У1. Стежити за поїздами, які перебувають у русі</p> <p>Б3.У2. Виявляти несправності рухомого складу під час руху поїзда.</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Б3.У3. Стежити за поїздами, які перебувають у русі, з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
		<p>Б4. Здатність своєчасно подавати звукові та видимі сигнали</p>	<p>Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p> <p>А2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>А2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньостанційного та радіозв'язку</p>	<p>Б4.У1. Користуватись сигнальним приладдям</p> <p>Б4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Б4.У3. Подавати звукові та видимі сигнали з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
В Огородження рухомого складу	Стіл; стілець, кулькова ручка;	<p>В1. Здатність закріплювати вагони та поїзди на залізничних</p>	<p>А1.32. Порядок обліку, маркування, видачі, зберігання та вилучення з експлуатації гальмових башмаків</p>	<p>В1.У1. Установлювати гальмові башмаки</p> <p>В1.У2. Установлювати механізовані засоби закріплення вагонів</p>

	<p>особисте посвідчення; талон попередження; незнімний рухомий склад; залізнична колія; журнал обліку закріплення поїздів на коліях станції; Книга інструменту суворого обліку форми ДУ-67; гальмові башмаки; гальмовий стаціонарний пристрій; сигнальні знаки та приладдя; ліхтар; петарди; радіозв'язок (телефон); пульт внутрішньо-станційного зв'язку</p>	<p>коліях гальмовими башмаками та механізованими засобами закріплення</p>	<p>A1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку A2.31. Розпорядчі документи залізничної станції A2.32. Загальні Положення про залізничну станцію A2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків) A2.34. Порядок закріплення вагонів на коліях A2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста B2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України A2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів A2.38. Заходи безпеки на коліях B3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України B1.31. Будова, правила експлуатації та види несправностей гальмових башмаків B1.32. Будова та принцип роботи механізованих засобів закріплення вагонів B1.33. Методичні вказівки щодо запобігання випадків самовільного виходу рухомого складу</p>	<p>B1.У3. Визначати стан закріплення вагонів і поїздів B1.У4. Доповідати про устанавлення гальмових башмаків, механізованих засобів закріплення вагонів B1.У5. Вести записи в журналі обліку закріплення поїздів на коліях станції відповідно до встановленого порядку A1.У3. Вилучати гальмові башмаки з експлуатації A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком B4.У1. Користуватися сигнальним приладдям B4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали B1.У6. Закріплювати вагони та поїзди на коліях гальмовими башмаками та механізованими засобами закріплення з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів B2.У1. Вилучати гальмові башмаки B2.У2. Знімати механізовані засоби закріплення вагонів B2.У3. Доповідати про вилучення гальмових башмаків, зняття механізованих засобів закріплення вагонів A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком B4.У1. Користуватися сигнальним приладдям B4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p>
	<p>B2. Здатність вилучати гальмові башмаки та знімати механізовані засоби закріплення перед відправленням поїзда</p>	<p>A1. 32. Порядок обліку, маркування, видачі, зберігання та вилучення з експлуатації гальмових башмаків A1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку A2.31. Розпорядчі документи залізничної станції A2.32. Загальні Положення про залізничну станцію A2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків) A2.34. Порядок закріплення вагонів на коліях A2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p>	<p>B2.У1. Вилучати гальмові башмаки B2.У2. Знімати механізовані засоби закріплення вагонів B2.У3. Доповідати про вилучення гальмових башмаків, зняття механізованих засобів закріплення вагонів A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком B4.У1. Користуватися сигнальним приладдям B4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p>	

		<p>Б2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>А2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України</p> <p>В1.31. Будова, правила експлуатації та види несправностей гальмових башмаків</p> <p>В1.32. Будова та принцип роботи механізованих засобів закріплення вагонів</p> <p>В1.33. Методичні вказівки щодо запобігання випадків самовільного виходу рухомого складу</p> <p>В3.31. Правила перевезення небезпечних вантажів</p> <p>В3.32. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при їх перевезенні</p> <p>В3.33. Порядок встановлення / знімання переносних тимчасових сигналів, сигнальних знаків при огороженні місць стоянки вагонів із небезпечними вантажами</p> <p>А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньостанційного та радіозв'язку</p> <p>А2.31. Розпорядчі документи залізничної станції</p> <p>А2.32. Загальні Положення про залізничну станцію</p> <p>А2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків)</p> <p>А2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>А2.38. Заходи безпеки на коліях</p> <p>Б2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України</p> <p>Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України</p>	<p>А1.У3. Вилучати гальмові башмаки з експлуатації</p> <p>В2.У4. Вилучати гальмові башмаки та знімати механізовані засоби закріплення перед відправленням рухомого складу з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p> <p>В3.У1. Установлювати / знімати переносні тимчасові сигнали та сигнальні знаки</p> <p>В3.У2. Огороджувати сигнальними знаками місця стоянки вагонів із небезпечними вантажами</p> <p>В3.У3. Доповідати про установалення / зняття переносних тимчасових сигналів і сигнальних знаків у місцях стоянки вагонів із небезпечними вантажами</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Б4.У1. Користуватись сигнальним приладдям</p> <p>Б4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p> <p>В3.У4. Огороджувати тимчасовими переносними сигналами, сигнальними знаками місця стоянки вагонів із небезпечними вантажами з дотриманням вимог нормативно-</p>
--	--	---	---

			<p>Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p> <p>В1.33. Методичні вказівки щодо запобігання випадків самовільного виходу рухомого складу</p>	<p>правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
<p>Г Виконання робіт під час переміщення рухомого складу</p>	<p>Незнімний рухомий склад; залізнична колія; пульт внутрішньо-станційного зв'язку; сигнальні знаки та приладдя; ліхтар; петарди; радіозв'язок (телефон)</p>	<p>Г1. Здатність подавати звукові та видимі сигнали під час руху поїздів</p>	<p>Г1.У1. Перевіряти правильність приготування маршруту приймання / відправлення та пропуску поїздів</p> <p>Б4.У1. Користуватися сигнальним приладдям</p> <p>Б4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньо-станційним і радіозв'язком</p> <p>Г1.У2. Доповідати про приймання / відправлення та пропуск поїздів</p> <p>Г1.У3. Подавати звукові та видимі сигнали під час руху поїздів з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>	<p>Г1.У1. Перевіряти правильність приготування маршруту приймання / відправлення та пропуску поїздів</p> <p>Б4.У1. Користуватися сигнальним приладдям</p> <p>Б4.У2. Подавати своєчасно звукові та видимі сигнали</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньо-станційним і радіозв'язком</p> <p>Г1.У2. Доповідати про приймання / відправлення та пропуск поїздів</p> <p>Г1.У3. Подавати звукові та видимі сигнали під час руху поїздів з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
		<p>Г2. Здатність стежити за переміщенням рухомого складу</p>	<p>Г2.У1. Практичні рекомендації про складання технологічного процесу роботи сортувальної залізничної станції</p> <p>А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку</p> <p>А2.31. Розпорядчі документи залізничної станції</p> <p>А2.32. Загальні Положення про залізничну станцію</p> <p>А2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків)</p> <p>А2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p>	<p>Г2.У1. Стежити за переміщенням рухомого складу при виконанні маневрової роботи, розпуску вагонів із гірки</p> <p>Г2.У2. Визначати межі колії та наявність проходів на суміжних коліях</p> <p>Г2.У3. Доповідати про наявність проходів на суміжних коліях</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньо-станційним і радіозв'язком</p>

			<p>А2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України</p> <p>В1.33. Методичні вказівки щодо запобігання випадків самовільного виходу рухомого складу</p> <p>А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньостанційного та радіозв'язку</p> <p>А2.31. Розпорядчі документи залізничної станції</p> <p>А2.32. Загальні Положення про залізничну станцію</p> <p>А2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків)</p> <p>А2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста</p> <p>А2.36. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях</p> <p>А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p> <p>Б2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України</p> <p>Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України</p> <p>Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p>	<p>Г2.У4. Стежити за переміщенням рухомого складу з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
	<p>Г3. Здатність перевіряти прибуття, відправлення та пропуск поїзда в повному складі</p>		<p>Г3.У1. Перевіряти прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі за наявністю та справністю хвостового сигналу</p> <p>Г3.У2. Доповідати про прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Г3.У3. Перевіряти прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>	<p>Г3.У1. Перевіряти прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі за наявністю та справністю хвостового сигналу</p> <p>Г3.У2. Доповідати про прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі</p> <p>А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком</p> <p>Г3.У3. Перевіряти прибуття / відправлення та пропуск поїзда в повному складі з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
Дії в нестандартних ситуаціях	<p>Залізнична колія; стрілочні переводи; знімний та незнімний рухомий склад; навісні замки; курбель; гальмові</p>	<p>Д1. Здатність забезпечити переміщення рухомого складу в умовах порушення нормальної роботи пристроїв сигналізації,</p>	<p>Д1.31. Регламент дій працівників, пов'язаних з рухом поїздів, в аварійних і нестандартних ситуаціях</p> <p>Д1.32. Методичні рекомендації щодо дій працівників в нестандартних ситуаціях</p> <p>Д1.33. Інструкція з забезпечення безпеки руху поїздів при виконанні робіт з технічного обслуговування та ремонту пристроїв сигналізації, централізації, блокування та зв'язку</p> <p>Д1.34. Розташування стрілочних переводів і</p>	<p>Д1.У1. Перевіряти занятість або фактичну вільність колії</p> <p>Д1.У2. Переводити курбелем централізований стрілочний перевід</p> <p>Д1.У3. Перевіряти правильність приготування маршруту приймання, відправлення або пропуску поїзда, маневрового маршруту</p> <p>Д1.У4. Замикати на навісні замки стрілочні переводи, які не мають</p>

	<p>башмаки; сигнальні знаки та приладдя; ліхтар; петарди; радіозв'язок (телефон); аптечка</p>	<p>централізації, блокування та зв'язку</p>	<p>ізолюючих діляниць на залізничній станції Д1.35. Будова централізованих стрілочних переводів та правила переведення їх курбелем А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку А2.31. Розпорядчі документи залізничної станції А2.32. Загальні Положення про залізничну станцію А2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків) А2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів А2.38. Заходи безпеки на коліях Б2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України Б3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України Б1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p>	<p>контролю положення на пультах Д1.У5. Подавати сигнал на відправлення поїзда при забороняючому показанні світлофора або при несправності радіозв'язку Д1.У6. Оперативно інформувати безпосереднього керівника про нестандартну ситуацію А1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком Д1.У7. Забезпечувати переміщення рухомого складу в умовах порушення нормальної роботи пристроїв сигналізації, централізації, блокування та зв'язку з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
	<p>Д2. Здатність вживати невідкладних заходів щодо зупинки поїзда в разі виникнення перешкод для руху поїзда або небезпеки для життя та здоров'я людей</p>	<p>Д2.31. Класифікація та каталог дефектів і пошкоджень елементів стрілочних переводів Д2.32. Класифікація та каталог дефектів і пошкоджень рейок Д1.32. Методичні рекомендації щодо дій працівників в нестандартних ситуаціях А1.33. Принципи дії телефонного, внутрішньо-станційного та радіозв'язку А2.31. Розпорядчі документи залізничної станції А2.32. Загальні Положення про залізничну станцію А2.33. Технічно-розпорядчий акт станції (в обсязі посадових обов'язків) А2.35. Інструкція чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста А2.37. Інструкція з охорони праці для сигналістів</p>	<p>Д2.У1. Виявляти несправності рухомого складу, що загрожують безпеці руху Д2.У2. Подавати сигнал зупинки поїзду чи маневровому складу в разі виявлення несправностей рухомого складу, що загрожують безпеці руху Д1.У6. Оперативно інформувати безпосереднього керівника про нестандартну ситуацію Д2.У3. Огороджувати небезпечні місця Д2.У4. Усувати перешкоди для пропуску поїзда (по можливості) Д2.У5. Доповідати про виявлення зломів рейок, розривання рейкових</p>	<p>Д2.У1. Виявляти несправності рухомого складу, що загрожують безпеці руху Д2.У2. Подавати сигнал зупинки поїзду чи маневровому складу в разі виявлення несправностей рухомого складу, що загрожують безпеці руху Д1.У6. Оперативно інформувати безпосереднього керівника про нестандартну ситуацію Д2.У3. Огороджувати небезпечні місця Д2.У4. Усувати перешкоди для пропуску поїзда (по можливості) Д2.У5. Доповідати про виявлення зломів рейок, розривання рейкових</p>

		<p>A2.38. Заходи безпеки на коліях B2.32. Правила технічної експлуатації залізниць України B3.31. Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України B1.32. Інструкція з сигналізації на залізницях України</p>	<p>стиків, утворення небезпечних місць земляного полотна під час підтоплення повневіми та зливовими водами та прямування поїздів цими місцями A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком D2.У6. Зупиняти поїзд в разі виникнення перешкод для руху поїзда або небезпеки для життя та здоров'я людей з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів D3.У1. Надавати домедичну допомогу особам при невідкладних станах D3.У2. Повідомляти безпосереднього керівника про нестандартну ситуацію D3.У3. Викликати швидку медичну допомогу A1.У5. Користуватись телефонним, внутрішньостанційним і радіозв'язком D3.У4. Надавати домедичну допомогу з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху поїздів</p>
	<p>D3. Здатність надавати домедичну допомогу</p>	<p>D3.31. Порядок надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах</p>	

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада при Організації роботодавців „Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту „Федерація залізничників України” з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі та Акціонерне товариство „Українська залізниця”.

Авторський колектив:

Гайдамака С. М. – провідний інженер з нормування праці структурного підрозділу „Служба організації праці, заробітної плати і структур управління” регіональної філії „Південна залізниця” АТ „Укрзалізниця”;

Іволгін А. Є. – провідний інженер відділу підготовки та підвищення кваліфікації кадрів структурного підрозділу „Служба кадрової та соціальної політики” регіональної філії „Південна залізниця” АТ „Укрзалізниця”;

Комов Ю. В. – начальник структурного підрозділу „Лубенський центр професійної освіти” регіональної філії „Південна залізниця” АТ „Укрзалізниця”;

Немовча О. А. – заступник начальника Дорожнього центру управління перевезеннями структурного підрозділу „Служба перевезень” регіональної філії „Південна залізниця” АТ „Укрзалізниця”;

Побрус О. Б. – інженер з підготовки кадрів виробничого підрозділу „Прилуцька дистанція колії” регіональної філії „Південна залізниця” АТ „Укрзалізниця”;

Прокопчук О. Б. – завідуючий відділом охорони праці – головний технічний інспектор праці Ради профспілки на Південній залізниці;

Распопін Г. О. – ревізор з безпеки руху Харківської ревізорської дільниці апарату безпеки руху поїздів і автотранспорту регіональної філії „Південна залізниця” Департаменту безпеки руху АТ „Укрзалізниця”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики України і Національної академії наук України.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

13 грудня 2019 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

17 грудня 2019 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Грудень 2024 року.